

**Posudek bakalářské/magisterské diplomové práce
Posudek - Závěrečná práce - CZV**

Student: Bc. Romana TŮMOVÁ

Obor: ČJ - HV

Název práce v českém jazyce:

Zhudebněná poezie J. V. Sládka s bibliografií skladeb

Název práce v anglickém jazyce:

J. V. Sládek's poems set to music supplemented with a bibliography of pieces

Vedoucí práce: PhDr. Věra Brožová, Ph.D.

Oponent práce: prof. PhDr. Dagmar Mocná, CSc.

Romana Tůmová v diplomové práci příhodně propojila oba své studijní obory – český jazyk s literaturou a hudební výchovu. Zaměřila se za zhudebnění poezie Josefa Václava Sládka a svůj zájem směřovala jednak k vytvoření úplného soupisu skladeb, vzniklých na Sládkovy texty, jednak k vymezení tematické a tvárné osobitosti Sládkova autorského rukopisu, jež jeho tvorbu činily v průběhu času přitažlivou pro hudební skladatele různých tvůrčích typů. Výběrově, zvláště u výrazných skladatelských osobností, se v druhém případě soustředila ke komplexní, tj. literární i hudební interpretační analýze jednotlivých zhudebněných Sládkových básní. Nutno podotknout, že i když každý ze záměrů představoval sám o sobě velkou výzvu (první vyžadoval časově velmi náročnou, drobnohlednou práci, druhý mj. minimálně povšechný literárněvědný, muzikologický a kulturně historický nadhled nad sebraným materiálem vznikajícím v průběhu více než jednoho století), autorka se jich zhostila se ctí.

Práce je vystavěna ve třech pomyslných celcích. V prvním se diplomantka s podporou odborné literatury soustředí k obecnějšímu nastínění problémů spjatých s interakcí hudby a poezie, a tedy i se zhudebněním textů, primárně tvořeným jako samostatné a svébytné literární počiny. Vzhledem k východisku práce, poezii J. V. Sládka, pak připomíná básníkův vztah k hudbě (a jeho amatérské pokusy o komponování písní s využitím vlastních textů), čímž vytváří i časové předpolí k rámcové chronologické deskripci poetických a tematických specifik jeho jednotlivých básnických sbírek a k úvodnímu vymezení hlavních příčin zájmu o konkrétní básně.

Druhý celek představuje pokus o celistvý soupis autorů a vokálních skladeb využívajících jednotlivé Sládkovy texty (viz příloha). Jedná se o 932 položek, u nichž bylo žádoucí doplnění kompletního bibliografického záznamu – vzhledem k současné situaci, kdy řadu hudebnin podchycených v katalozích nebylo možné prověřit fyzicky, se to ne vždy podařilo; přesto se domnívám, že soupis jako takový má nezanedbatelnou hodnotu. Romana Tůmová jeho údaje dále využívá ke

kvantitativním analýzám, zaměřeným k početnímu zastoupení Sládkových básní u jednotlivých autorů, nejčteněji zhudebňovaným básním, jejich časovému rozložení, k nejčastějšímu hlasovému a nástrojovému obsazení a k následné interpretaci zjištěných skutečností.

Třetí, nejobsáhlejší a rovněž velmi cenná kapitola se na základě předcházejícího soupisu soustředí k samotným interpretačním analýzám. Po prvotním vyhodnocení sebraného a zkoumaného materiálu diplomantka v celku Sládkova básnického díla vymezuje čtyři tematické okruhy (milostná lyrika, poezie pro děti, selství a ohlasová poezie, bojovné vlastenectví), v jejich rámci pak sleduje (a z časového hlediska interpretuje) hudební literaturu chronologicky. Hlavně však u nejvýraznějších a pro Sládkovu poezii klíčových autorů (zvl. J. B. Foerster, K. Bendl, V. Novák) s interpretačním citem a erudicí analyzuje literární a hudební složku děl v jejich komplexitě a prováznosti, podtrhuje celek jejich výpovědi i jeho dobové rámování.

Diplomovou práci Romany Tůmové považuji za mimořádný a užitečný počín, který poslouží dalšímu muzikologickému i literárněvědnému výzkumu: ne náhodou o ni již požádalo Národní muzeum – České muzeum hudby. Cením si nasazení, s nímž soupis skladeb, vyžadující vysokou míru pečlivosti a trpělivosti, v době uzavřených institucí vznikal. Hlavně však podtrhuji skutečnost, že autorka neustrnula pouze u rozvinutí svých heuristických zjištění, ale dovedla je zrale a kreativně výrazným způsobem odborně zhodnotit.

Práci Romany Tůmové ráda doporučuji k obhajobě.

V Praze dne 13. května 2021

Věra Brožová